

Montserrat Tura i Camafreita.: «Els drets dels ciutadans es vulneren en més d'un precepte, incloent-hi el lingüístic»

La consellera confia en la implicació dels jutges per transformar l'administració de justícia en un veritable servei públic i diu que només el reconeixement de la diferència permetrà la persistència d'Espanya com a estat modern

J.M. FLORES / J. GRAU

EL PUNT, 22.09.08

-Satisfeta en el Departament de Justícia?

-«Sí. Catalunya ha reclamat sempre tenir poder polític, tenir competències en l'àmbit penitenciari –és l'única comunitat autònoma que en té–, en l'administració de justícia i en el desenvolupament del nostre dret propi, que és l'expressió actual dels nostres drets històrics. És una gran manera d'exercir aquest poder polític que de sempre hem reclamat. Governar no sempre és dolç, sinó ben al contrari, a vegades comporta una gran dificultat i duresa.»

-Quin balanç fa d'aquests gairebé dos anys al capdavant del Departament de Justícia?

-«Hi ha molta feina a fer. Intentar obrir, fer més transparent el servei públic de la justícia, que encara té moltes resistències. Estem fent canvis en alguns partits judicials, que seran un exemple a seguir per a la reforma de la justícia a tot Espanya.»

-Mala interpretació de la independència judicial?

-«Potser per part d'alguns. Hi ha jutges que tenen molt clar que la seva neutralitat i independència es refereix únicament i exclusivament a la funció de jutjar i d'altres que la fan extensiva a tot el funcionament dels jutjats, i aquest últim model topa amb el que propugna al dia d'avui la Generalitat de Catalunya. La nostra obligació com a administració pública és fer més fàcil i intel·ligible la relació dels ciutadans amb l'administració de justícia, perquè moltes vegades el que passa és que la gent quan va als tribunals no entén res del que li està passant, i fer més eficients i ràpids els procediments.»

-I no es pot expressar ni en la seva llengua.

-«Bé, és per això que quan diem que el ciutadà ha de ser el centre de tota l'organització també volem dir que té una carta de drets en què, pel que fa a Catalunya, entre d'altres, se li reconeix de manera clara el dret a parlar en català.»

-Però això vostè sap que es vulnera sistemàticament.

-«Aquesta carta de drets es vulnera en més d'un precepte, incloent-hi el lingüístic. Ara el que estem intentant és organitzar-ho de tal manera que això no sigui possible i que si el jutge, per les raons que sigui, no entén la llengua pròpia del país, tingui sempre personal disponible que li pugui fer la traducció. Jo crec que en aquests moments estem en condicions de poder dir que això es pot produir sempre. Però també hem de fer una tasca pedagògica amb els advocats, perquè deixin de dir al client que és millor que utilitzi el castellà en la seves relacions amb l'administració de justícia. Si vostès volen són pocs, però encara hi ha advocats que transmeten la por que, si s'utilitza el català als tribunals de justícia, això

pot tenir repercussions negatives. I nosaltres hem de dir que garantim que això no es produirà.»

-Per fi un nou Consell General del Poder Judicial. Què opina de les crítiques de politització d'aquest òrgan?

-«No té cap sentit que determinades persones escollides per ser al capdavant d'institucions com aquestes ultrapassin el seu mandat i no passi res. Això deslegitima les mateixes institucions i és evident que era necessària una renovació. Ara bé, cal acceptar que el Consell és l'òrgan de govern dels jutges i, per tant, és part del nostre ordenament polític. La paraula política no s'ha de menystenir, ans al contrari: ha de voler dir servei públic amb un determinat ideari. La política, no l'hem d'entendre com a sinònim d'ineficàcia; ben al contrari, jo encara crec en la política que és entrega i esforç amb rigor i eficàcia. El CGPJ és l'òrgan de govern dels jutges i com a tal és un òrgan polític.»

-Això també és aplicable al Tribunal Constitucional?

-«El Tribunal Constitucional no és un òrgan de govern, sinó el més alt tribunal d'interpretació dels drets i deures de la constitució, que emmarca la nostra democràcia, i per tant s'espera que jutgi objectivament. A més, un tribunal no és un tribunal quan a priori pots endevinar com es posicionarà, no per la capacitat jurídica dels seus membres, sinó per l'adscripció política o per qui els hagi designat. El Tribunal Constitucional necessita recuperar el prestigi que havia tingut durant les primeres legislatures, quan actuava com a garant dels drets fonamentals dels ciutadans, que els havien estat negats durant la dictadura, i gaudia d'un gran prestigi i reconeixement.»

-Passen els dies i l'acord per un millor finançament no arriba...

-«L'Estat espanyol és una estructura complexa. Correspon al govern d'Espanya governar-lo amb aquesta complexitat lingüística, competencial i legislativa. Només el reconeixement de la diferència permetrà la persistència d'Espanya com a estat modern. En aquesta complexitat caldrà acceptar mecanismes que s'adaptin a la realitat dels temps. Les desigualtats del passat no són les mateixes d'ara i Catalunya en el seu Estatut reclama que es tinguin en compte els grans canvis demogràfics, les famílies que es troben per sota del llindar de la pobresa, la diferent distribució competencial, les grans concentracions urbanes, etc. Ningú pot negar-li aquesta difícil realitat.»

-Tot això ho ha d'arreglar el finançament?

-«No ho arreglarà, però en el model de finançament hi ha una definició del model d'estat, dels mecanismes de solidaritat entre persones i territoris que són i seran canviants perquè no es pot tenir una visió inamovible d'Espanya. Catalunya té i vol dir moltes coses en aquesta nova visió de l'Estat.»